

CREDINȚA **6** ORTODOXĂ

Despre Sfintele Taine

**Lucrare tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei**

Mitropolia Moldovei și Bucovinei
DOXOLOGIA
Iași, 2009

Despre Sfintele Taine

Care este articolul X din Simbolul Credinței?

Acest articol este:

„Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor”.

De ce se vorbește despre Botez în Simbolul Credinței?

Pentru că Botezul este ușa prin care omul intră în Biserică, el este cea dintâi dintre cele șapte Sfinte Taine.

Ce sunt Sfintele Taine?

Sfintele Taine sunt acele lucrări sau acte sfinte văzute, întemeiate de Hristos și săvârșite de Biserică prin episcopul și preoții săi, prin care se împărtășește primitorului harul dumnezeiesc, nevăzut și mântuitor. Sunt lucrări văzute, pentru că omul e trupesc, cum zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „Dacă ar fi netrupesc, ți-ar da aceste daruri așa cum sunt, netrupești. Dar fiindcă sufletul e împreunat cu trupul, cele duhovnicești ți le dă în semne supuse simțurilor”¹.

Cine este săvârșitorul Sfințelor Taine?

Ca izvor al Sfințelor Taine, Mântuitorul Hristos este și săvârșitorul lor, prin mijlocirea arhierelui și a preotului. Ca unul Care este prezent fără întrerupere în Trupul Său tainic, adică în

¹ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia 82 la Matei* 4, Migne, PG, LVIII, col. 743.

Biserică, Hristos și numai El este săvârșitorul Sfințelor Taine. Episcopul și preotul nu sunt decât organele văzute, sfințite ale Arhierelui și Preotului nevăzut Hristos, sunt iconomii Tainelor lui Dumnezeu, cum zice Sf. Apostol Pavel: „Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și iconomi ai Tainelor lui Dumnezeu” (I Cor. 4,1). Lucrul este atât de ade-vărat, încât Sfintele Taine își păstrează puterea, oricare ar fi viața preotului. Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Dacă harul ar căuta pretutindeni vrednicia, n-ar fi nici Botez, nici Trup al lui Hristos, nici aducere înaintea prin aceștia. Dar cum Dumnezeu obișnuiește să lucreze și prin cei nedemni, harul Botezului nu este vătămat întru nimic de viața preotului”².

Care este numărul Sfințelor Taine?

Sfintele Taine sunt în număr de șapte: Botezul, Mirungerea, Pocăința, Împărtășania, Preoția, Nunta și Maslul. Acest număr e acela al darurilor Sfântului Duh (Isaia 11,2-3) și răspunde trebuințelor duhovnicești ale omului. „Nașterea duhovnicească” este dată prin Botez; „creșterea”, prin Mirungere; „hrana”, prin Sfânta Împărtășanie; „puterea de a învăța, sfinți și conduce” (Matei 28,19), prin Hirotonie sau Preoție; „înnoirea morală”, prin pocăință; „sfințirea și tăria legăturii căsătoriei”, prin Taina Nuntii; „tămăduirea de bolile trupesti și sufletești, precum și iertarea păcatelor care le-au cauzat”, prin Maslu.

Ce este Botezul?

Botezul este acea Sfânta Taină care, prin lucrarea văzută a întreitei cufundări în apă și chemarea Sfintei Treimi, împărtășește harul care șterge păcatul strămoșesc și celelalte păcate și face pe cel ce o primește membru al Bisericii, născut la o viață nouă în Hristos, după cum zice Sfântul Apostol Pavel: „Au nu

² Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilia* 8,1, la „Scrisoarea către Corinteni”, Migne, PG, LXI, col. 69.

știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții” (Rom. 6,3-4). Botezul deschide Împărăția cerurilor celor ce-l primesc, după cuvântul Mântuitorului: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3,5). Sfântul Grigorie Teologul zice că Scriptura cunoaște trei feluri de nașteri: cea trupească, cea din botez și cea din înviere. Fără nașterea prin Botez, nu este cu putință nașterea prin Înviere³.

De unde știm că Botezul este o Taină și nu un simbol?

Știm din cuvintele Mântuitorului către Nicodim: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3,5). De aici rezultă că, în lucrarea văzută a cufundării în apă, la Botez, mai este și o lucrare nevăzută a Sfântului Duh, prin care are loc o naștere din nou sau, cum spune Sfântul Apostol Pavel, o „înnoire a vieții” (Rom. 6,4; Tit 3,5). Sfântul Apostol Petru arată tot atât de lămurit că Botezul se face „spre iertarea păcatelor” (Fapte 2,38), iertare care se dă prin curățirea și sfințirea nevăzută a Sfântului Duh.

De unde rezultă necesitatea de a se boteza toți oamenii pentru ca să se mântuiască?

Rezultă din următoarele:

1. Toți oamenii sunt întinați de păcatul strămoșesc (Iov 14,4; Ps. 50,6; Rom. 5,12; Efes. 2,3).

2. Cei întinați de acest păcat nu pot intra în Împărăția lui Dumnezeu (I Cor. 15,50; Apoc. 21,27).

³ Sfântul Grigorie Teologul, *Cuvânt la Sfântul Botez* 2, Migne, PG, XXXVI, coll. 360, 361.

3. Numai Botezul creștin, cu apă și Duh, poate șterge acest păcat, făcând din omul vechi făptură nouă, potrivit cuvântului Mântuitorului către Nicodim (Ioan 3,3-7).

Deci orice om are neapărată trebuință de Botezul cu apă și Duh, spre a se putea mântui. Așa fiind, și copiii trebuie botezați, pentru a nu-i lăsa lipsiți de împreunarea cu Hristos și pentru a nu se întâmpla să moară necurățiți și nemântuiți.

Când a fost instituită Sfânta Taină a Botezului?

Sfânta Taină a Botezului a fost instituită de Mântuitorul după slăvita Sa Înviere, prin porunca dată Apostolilor și, prin ei, Bisericii: „Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28,19; Marcu 16,15-16). Plinătatea harului a fost dată numai după pogorârea Duhului Sfânt, la Cincizecime (Fapte 2,1-5; 19,6). Deci de atunci s-a pus și Botezul în lucrare.

Ce condiții se cer pentru primirea Sfântului Botez?

Cel ce se botează trebuie să se pocăiască de toate păcatele săvârșite și să creadă în Iisus Hristos ca în Dumnezeu și ca în Mântuitorul lumii, cum îndeamnă Sfântul Petru pe viitorii primi creștini: „Pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, și veți primi darul Sfântului Duh” (Fapte 2,38).

Copiii, neîndeplinind cele două condiții, de ce sunt botezați?

Copiii sunt botezați pentru a li se șterge păcatul strămoșesc. Botezul lor se face prin credința altora. Unele dintre minunile Mântuitorului au fost săvârșite asupra anumitor persoane nu pentru credința lor, ci pentru credința altora. Se cunoaște cazul slăbănogului care a fost adus înaintea Mântuitorului, prin deschiderea acoperișului casei în care Se afla Domnul, și vindecat pentru credința celor care îl purtau: „Iar Iisus, văzând credința lor, a